

The Institute of
Internal Auditors

Bulgaria

**ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ИНСТИТУТ НА
ВЪТРЕШНИТЕ ОДИТОРИ В БЪЛГАРИЯ
ЗА ПЕРИОДА
01.06.2021 г. – 31.05.2022 г.**

Институтът на вътрешните одитори в България (ИВОБ) е регистриран като Сдружение през 1990 г., а от 2003 г. получава статут на филиал на Международния институт на вътрешните одитори (The IIA). ИВОБ е член на Европейската конфедерация на институтите за вътрешен одит (ЕСПА). Сдружението е юридическо лице със седалище в София и осъществява дейността си на територията на Република България. Изградена е като доброволна, независима професионална организация, обединяваща лица, които работят и имат интерес в теорията и практиката на вътрешния одит и вътрешния контрол. В него членуват над 500 вътрешни одитори от търговски дружества, финансови институции в това число банки и застрахователни компании, публичен сектор, както и други заинтересовани от професията лица, обединени около девиза: **„Прогрес, чрез споделяне на знания и опит“**. Мисията на ИВОБ е да насърчава и подкрепя развитието на вътрешния одит и бъде водеща професионална организация, която развива теорията и подпомага практиката на вътрешния одит в България.

В своята дейност през годината ИВОБ се движи от следните основни цели:

- Да се утвърди вътрешния одит като авторитетна и уважавана професия в България, осъществявана в съответствие с Международните професионални практики по вътрешен одит и Етичния кодекс на вътрешните одитори;
- Да се хармонизира националното законодателство с Международните професионални практики по вътрешен одит и Етичния кодекс на вътрешните одитори;
- Да се популяризира ролята на вътрешния одит като дейност, предназначена да допринесе за добавяне на стойност;
- Да се наложи ИВОБ като предпочитан партньор за провеждането на проучвания, изследвания, и други дейности, свързани с развитието и популяризирането на вътрешния одит в България;
- Да се развива и разширява партньорството с висшите учебни заведения в България и академичните среди;
- Да се предлагат повече и разнообразни обучения на членовете на ИВОБ;
- Да се популяризират Международните професионални практики по вътрешен одит, както и познаването и прилагането на Международните стандарти за професионална практика по вътрешен одит;
- Да се развие програма за популяризиране на професията, която да я постави във фокуса на общественото внимание и да предизвика дискусии сред своите членове, ръководителите на организации в публичния и частния сектор, както и всички заинтересовани страни от качеството и ползата за обществото като цяло от дейността по вътрешен одит;
- Да работи за увеличаване на капацитета в сферата на вътрешния одит в страната;
- Да развива активно сътрудничество със сродни професионални организации.

*В изпълнение на чл. 25, т. 5 от Устава на Института на вътрешните одитори в България (ИВОБ), Управителният съвет внася в Общото събрание **Отчет за дейността на Сдружението за периода (01.06.2021 г. - 31.05.2022 г.)**.*

I. ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА ВЪТРЕШНИЯ ОДИТ

През периода 01.06.2021 г. – 31.05.2022 г., ИВОБ продължи активно да популяризира вътрешния одит като дейност, допринасяща за доброто корпоративно управление. Популяризирането на професията (Advocacy) е една от основните цели залегнала в *Стратегическия план на Глобалния институт (The IIA) за 2019 – 2023 г.*, за изпълнението на която всички филиали по света полагат усилия. ИВОБ е приел

популяризирането на професията като своя мисия и в унисон с утвърдената от Общото събрание, проведено декември 2020 г. - [*Стратегия за развитие 2021 - 2025 г.*](#), провежда редица инициативи за представяне на ползите, които вътрешния одит може да донесе за организациите и обществото като цяло.

Подпомагане на образованието в сферата на вътрешния одит и вътрешния контрол във висшите учебни заведения и популяризирането им пред студентите, които са бъдещето на професията, винаги е било ключов приоритет за дейността на ИВОБ.

На 11.04.2022 г. със съдействието на катедра "Счетоводна отчетност" се проведе онлайн среща в мултимедийното студио на Икономически университет – Варна с г-н Огнян Тодоров – член на УС на ИВОБ. В реално време бяха поставени много практически проблеми и въпроси в областта на вътрешния одит, като: значението на професията, рамката на компетентностите в областта на вътрешния одит, стратегическото планиране и проблемите с оценката на риска. Срещата се иницирирана в рамките на подписано на 24.02.2022 г. споразумение за сътрудничество между Икономически университет – Варна, катедра „Счетоводна отчетност“ и Института на вътрешните одитори в България. Сред основните цели и задачи, които са предмет на споразумението е организирането на подобни съвместни инициативи с цел популяризиране на професията „Вътрешен одитор“ сред младите специалисти. Споразумението предвижда още участие на представители на двете страни в съвместни лекции, семинари, конференции или други прояви, ефективен обмен на информация, съдействие при изготвянето на публикации и осъществяване на научно-изследователска дейност. ИВОБ се ангажира да предоставя информация на студентите от ИУ-Варна за студентски стажове и за обявявани работни позиции в областта на вътрешния одит. Важен акцент на споразумението е синхронизирането на учебните планове за специалностите „Счетоводство и одит“ и „Счетоводство и финанси“ към ИУ-Варна със сертификационна програма CIA (Certified Internal Auditor) на The IIA.

Катедра „Контрол и анализ на стопанската дейност“ и „Кариерен център“ при СА „Д. А. Ценов“ – Свищов организираха публична лекция на 06 април 2022 г. с лектор Йордан Карабинов - Председател на УС на ИВОБ. На нея бе представена одиторската професия. Презентацията постави основни акценти върху разликите между вътрешния и финансовия одит, какви са уменията е необходимо да притежава успешния вътрешен одитор, сертификационни програми в областта на вътрешния одит и на кратко се представи дейността на Институт на вътрешните одитори в България.

Студенти и преподаватели от висши учебни заведения продължиха да имат безплатен достъп на до интерактивно приложение, наречено „Сара“. Приложението е разработено съвместно с 11 европейски института, достъпно е на няколко езика, сред които и български и цели да подпомогне вътрешните одитори да разберат и прилагат Международните стандарти за професионалната практика по вътрешен одит по един забавен и практичен начин.

II. ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ И СЕРТИФИКАЦИЯ

1. ОБУЧЕНИЕ

Дейността се извършва съобразно годишна програма за обучения и събития на ИВОБ, която се придържа към една от основните стратегически цели на Сдружението, а именно да предлага качествено обучение по актуални теми в областта на одита, контрола и управлението на риска, които са насочени към професионалното развитие и изграждането на кариерата на вътрешните одитори.

При нейното разработване се взема под внимание Рамката на компетентностите в областта на вътрешния одит на The IIA, резултатите от провежданите в края на всяко обучение анкетни проучвания, които идентифицират основните потребности от обучение за членовете на Института, както и резултатите от проведеното в края на 2021 г. по-мощно проучване за потребностите от обучение.

В програмата за 2022 г. са включени както утвърдени, така и нови обучения. Първоначално планираните обучения през 2022 г. са 26, които поради обстановката около разпространяващия се коронавирус (COVID – 19) е планирано към настоящия момент да се проведат предимно виртуално.

През отчетния период от **01.06.2021 г.** до **31.05.2022 г.** са проведени общо 22 обучения на следните теми:

➤ 2021 г.

- м. юни – 1 обучение: **„Ефективен вътрешен одит, извършван от разстояние“;**
- м. септември – 2 обучения: **„Как да одитираме стратегически рискове?„** и **„Вътрешният одит и рамката COSO - роли и отговорности“;**
- м. октомври – 2 обучения: **„Практически курс по оценка на риска при планиране на дейността по вътрешен одит“** и **„Самооценка на системите за вътрешен контрол - CSA“;**
- м. ноември – 3 обучения: **„Сливания и придобивания на фирми. Какво трябва да знаем?“, „Как се прави ИТ одит? Одитни техники на ниво операционална система, база данни, приложно и мрежово ниво“** и **„Изграждане и развитие на успешен екип. Как да бъдем успешни мениджъри?“;**
- м. декември – 2 обучения: **„Развитие на управленски умения в сферата вътрешния одит“** и **“Рамката SCRUM - Практически инструмент за повишаване на производителността на вътрешния одит“.**

➤ **2022 г.**

- м. февруари – 2 обучение: „Криминална лингвистика и невербална комуникация“ и „Изграждане на система за превенция на корупцията и измамата“;
- м. март – 2 обучение: „Основи на ИТ одита“ и „Наредба за мрежова информационна сигурност“
- м. април – 5 обучения: „Как да се подготвим и разработим ангажимент по вътрешен одит на етиката в организацията?“, „Управление на възражения. Предотвратяване и разрешаване на конфликти“, „Как се прави ИТ одит? Одитни техники на ниво операционална система, база данни, приложно и мрежово ниво“, „Определяне на извадки при изпълнение на одитни ангажименти“ и „Практически курс по оценка на риска при планиране на дейността по вътрешен одит“;
- м. май – 3 обучения: „Управление на киберрискове“, „Ефективен гъвкав (agile) одит“ и „Одит на управлението на риска в организацията“ .

На 24 юни 2021 г. във виртуален формат се проведе **XI-тата Професионална среща на вътрешните одитори** в България под надслов „Вътрешният одитор в една динамично променяща се среда“. За срещата подадоха заявка 71 участника, което е доста добър показател относно интереса към предложените от ИВОБ теми в програмата. Събитието включваше теми като: одит на ESG; нови регулации в банковата сфера; очакванията на ръководството към ИТ одита; добри практики при осъществяване на одит от дистанция; новата европейска директива относно защитата на лицата, които подават сигнали за нарушения; съвременни тенденции в кариерното развитие и др.

В периода **25-26.11.2021 г.** се проведе втората изцяло виртуална **Национална конференция на вътрешните одитори в България** под надслов: „Вътрешният одит – акценти, предизвикателства, очаквания“. Програмата включваше разнообразни и актуални теми, фокусирани върху горещите точки в областта на вътрешния одит, информационните технологии, управлението на риска и др. За конференцията подадоха заявка 107 участника, което за пореден път потвърди интереса не само към предложените от ИВОБ теми, но и очакването за споделяне на добри практики и обмен на опит в областта на професията „Вътрешен одитор“. Като лектори бяха поканени доказани експерти в областта на вътрешния одит, ИТ одита, управлението на риска, HR специалисти, психолози. Те представиха актуална информация, както и акцентираха върху нови изисквания в нормативната уредба и споделиха добри практики.

2. СЕРТИФИКАЦИОННИ ПРОГРАМИ

Qualification in Internal Audit Leadership®
CGAP – 2 и CRMA – 5.

Успешно сертифицираните са: **CIA – 11; CGAP – 3 и CCSA – 1.**

С това общият брой на притежателите на активни сертификати на Глобалния институт на вътрешните одитори (The IIA) в България, **към 31 май 2022 г.** вече е **310**, от тях по програма **CIA – 154; CGAP – 78; CCSA – 17; CFSA – 10 и CRMA – 51.**

През отчетния период ИВОБ продължи да администрира дейността по Сертификационните програми на Глобалния институт за територията на България. Поради обстановката около разпространяващия се коронавирус (COVID-19) и затварянето на изпитните центрове по света, The IIA предостави на всички кандидати по сертифициционни програми CIA и CRMA възможността да полагат своите изпити от дома или офиса.

През периода **01.06.2021 г. – 31.05.2022 г.** общо **66** са кандидатите регистрирани по сертифициционните програми, разпределени както следва: CIA – 59;

III. МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ

През отчетния период представители на ИВОБ участваха във форуми, организирани от Глобалния институт и Европейската конфедерация на вътрешните одитори, които поради пандемичната обстановка се проведоха изцяло онлайн.

Глобалният институт на вътрешните одитори (The IIA) организира серия от виртуални срещи посветени на: промени в органите на управление на Глобалния институт; стратегическо планиране на местните институти във време на криза; подходи, които местните институти да прилагат в отговор на промените, настъпили в следствие на кризата свързана с COVID19 и техните очаквания по отношение на обслужването на членовете, финанси, осигуряване на непрекъсваемост на функционирането, въпроси, свързани с персонала, доброволци, начини за подобряване на сътрудничеството, използване на нови технологии в процеса на работа и др.; промени в Международните професионални практики по вътрешен одит (IPPF); реализиране на важни приоритети от стратегическия план на Глобалния институт. В срещите участие взеха г-н Йордан Карабинов – Председател на УС на ИВОБ и г-н Димитър Нешев – Директор.

На 28 октомври 2021 г. отново виртуално се проведе Общото събрание на Европейската конфедерация на институтите за вътрешен одит (ЕСПА), на което участва г-н Димитър Нешев – Директор на ИВОБ. На събранието бяха докладвани детайли за всички дейности, реализирани от конфедерацията през годината; прие се финансов отчет за 2020 г., доклада на Одитния комитет за 2020 г.; избраха се нови членове на Управителния съвет и Одитния комитет; прие се плана за дейността за периода 2021-2022 г., прие се бюджета за 2022 г.

Срещите на директорите на европейски институти, част от която група е г-н Димитър Нешев продължиха да се провеждаха регулярно. Това позволи създаване на по-гъвкава база за дискусии по въпроси, касаещи управлението и услугите, които предлага всеки един местен институт и споделяне на опит.

IV. ИЗДАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

През отчетния период специализираното *списание „Вътрешен одитор“* продължи да излиза в електронен и книжен формат. Членовете на ИВОБ получават списанието безплатно в електронен вид. В книжен формат, списанието „Вътрешен одитор“ се разпространява с платен абонамент както за членовете на ИВОБ, така за всички останали заинтересовани лица.

Изданиято продължи да помества както авторски материали на членове на института, преподаватели от висши учебни заведения и интервюта с утвърдени чуждестранни и български професионалисти.

През 2022 г. ИВОБ се включи и подпомогна изследователския проект на Европейската конфедерация на институтите за вътрешен одит (ЕСИА) - **„Рискът във фокус - Горещи теми за вътрешния одит“**, който от над пет години се реализира с цел да подпомогне Ръководителите на вътрешен одит да разберат как техните колеги възприемат днешния рисков пейзаж и ги улесни при разработването на одитни планове за следващата година. Проучването „Рискът във фокус 2023“ се проведе през март и април на 2022 г. и в него взеха участие Ръководители на вътрешен одит членове на ИВОБ и още 14 европейски института.

V. ЧЛЕНСТВО

Броят на членовете на ИВОБ към 31.05.2022 г. е както следва:

Общ брой на членовете на ИВОБ	528
от тях:	
Публичен сектор	134
Корпоративен сектор	155
Финансов сектор	148
Университети	9
Други	82
Брой на асоциираните членове след декември 2021 г.	41

VI. ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТА

Годишният финансов отчет за 2021 г. е изготвен в съответствие с Националните счетоводни стандарти, Закона за счетоводството и Закона за юридическите лица с нестопанска цел. Той е заверен от Регистриран одитор - Любомира Каменова Атанасова.

1. Планираният бюджет за **2021 г.** е както следва:

Приходи = 158 510 лв.; Разходи = 158 100 лв.

2. Изпълнение на бюджета за **2021 г.:**

Приходи = 135 949 лв.; Разходи = 127 875 лв.

3. Планираният бюджет за **2022 г.** е:

Приходи = 152 900 лв.; Разходи = 152 400 лв.

4. Отчетът на изпълнението на бюджета за периода **01.06.2020 – 31.05.2021 г.** е:

Приходи = 142 586 лв.; Разходи = 144 076 лв.

5. Паричната наличност **към 31.05.2021 г.** е **220 924 лв.**

6. Паричната наличност **към 31.05.2022 г.** е **226 850 лв.**